

Název projektu: Královská školka Kestřany

Číslo projektu: CZ.03.1.51/0.0/0.0/19_111/0015045

Motto:

“Oženit se, založit rodinu, přijmout všechny děti, jež přijdou, zachovat je na tomto nejistém světě a dokonce, bude-li to možné, je trochu vést, to je podle mého přesvědčení nejzazší meta, již může člověk dosáhnout.” Franz Kafka

VNITŘNÍ PRAVIDLA ADAPTACE DĚTÍ KRÁLOVSKÁ ŠKOLKA-DĚTSKÁ SKUPINA

1. Nevracejte se

Zde se zastavte a podívejte se na to z pohledu dítěte. Dítě má strach a brečí, kvůli tomu rodič znejistí a pravděpodobně se bude chtít vrátit. Dítě má radost, že se rodič vrací a utiší se, nicméně už je ostražitě a nejspíš ze svého rodiče cítí nervozitu.

Už mu tolik nevěří a hlídá si ho a hledá sebemenší náznak, že se opět chystá odejít. Nervozita stoupá na všech stranách a přenáší se. Rodič je neklidný, dítě o to více a chůvy už také, protože tuší, že při druhém pokusu o odchod bude pláč ještě větší a bude je to stát více úsilí dítě utišit.

Navíc začne hrát roli čas, ve školce i v jeslích mají aktivity pevný řád. Ráno přivítání, hra, následované společným kruhem a aktivitami, potom svačina. Adaptace vyžaduje větší zapojení chůvy, protože se věnují dětem, co potřebují upokojit. Pokud protahujete loučení, nabourává to každodenní běh školky a jeslí a věřte, že úplně nejhorší je předávat dítě u svačiny nebo když se jde ven.

Zkuste si obsluhovat pět dětí u jídla a k tomu uklidňovat dítě, které dostane záchvat. Věřte, že to je hodně těžké pro každého sebezkušenějšího učitele. Chcete pomoci dítěti, ale nevědomky mu škodíte.

Z toho důvodu po vás chůvy chtějí, abyste předali dítě v šatně včas, co nejrychleji a nechodili s ním do třídy. Potřebují prostor na ztišení dítěte, což se opravdu podaří. Pokud ne, bývají s vámi domluveny, že se ozvou, aby vás informovaly. Jako provozovatelé školky a jeslí nemáme zájem dítě zlomit, chceme v něm strach odbourávat postupně po malých dávkách, dát mu potřebný pocit jistoty a bezpečí.

2. Mluvte s dětmi o tom, co je čeká

Navodte dětem stereotyp a dokolečka vysvětlujte, proč do školky chodí. Motivujte dítě například tím, že si ve školce bude hrát s dětmi, budou tam nové hračky a zábava a že si pro něj přijdete. Měli byste zůstat klidní a projevovat svou spokojenost s paní učitelkou, vybavením školky i bezvadnými dětmi, mezi kterými si vaše dítě najde kamarády.

U větších dětí byste měli vyjádřit své očekávání, co se ve školce dítě naučí a co může pak naučit rodiče. Nové básničky, písničky, rukodělné práce. Důležité je vyjádření, že školka je vaše společná záležitost, že občas půjdete do školky na besídky a společné akce.

3. Hledejte kvalitní personál – je to základ dobré adaptace

Co se děje po Vašem odchodu? Chůva se ujme plačícího dítěte a určitě ho nenechá bez povšimnutí. Chůvy v Královské školce jsou proškolené přístupem Respektovat a být respektován.

Umí dobře pochopit emoce dětí a hlavně jim umí dát patřičnou dávku pochopení. Někdo by plačícímu dítěti řekl například: „Nebreč, maminka přijde za chvíli.“ Nebo „Vidíš, ostatní přece taky nebrečí.“ Nebo by se snažil dítěti nabídnout různé podněty, aby odvedl jeho pozornost od myšlenky na maminku. Představte si sebe, když jste rozladěni a ostatní se vám snaží radit, litovat nebo dokonce ignorovat Vaše emoce.

Jak byste se při tom cítili? Nic moc, že? Chůva dá nejprve dítěti vědět, že rozumí jeho pocitům a ví, že je smutné, že maminka odešla. Dítě pomůže utišit například tak, že mu ukáže pravidelné dýchání nebo ho vezme do náruče. Dítě dobře vnímá, že mu někdo rozumí a neignoruje jeho pocity.

Dále chůva vysvětlí, že se maminka brzy vrátí. Děti ještě moc nechápou pojem brzy nebo chvíli, takže je jim několikrát zopakováno, že si teď budou hrát nebo něco společně dělat, pak půjdou na svačinu a maminka přijde po svačině. Řeč u batolat bývá ještě nesrozumitelná, to však není překážkou, aby se chůva nemohla vcítit do potřeb dítěte.

4. Neberte chůvy jako ty zlé

Když toto vše pochopíte, přestanete chůvy vnímat jako bezcitné osoby, které Vám rvou plačící dítě z rukou. Vědí totiž dobře, že rychlé loučení je nejučinnější. Dokážou dítě rychleji utišit. V naší školce a jeslích máme za sebou více jak 60 adaptací dětí ve věku od 1,5 roku do 3 let. Jen velmi malá část dětí neplakala, protože byly zvyklé na kolektiv a neměly silnou fixaci na rodiče.

Často jsem ze začátku naší práce měla pochyby, zda je normální, aby děti proplakaly téměř celý první měsíc, kdy začnou do školky chodit.

Pak mi s postupem času začalo docházet, že to není naší vinou, ale jde o proces adaptace. Zjistila jsem, že i kdybych měla zaměstnankyně s největší empatií a sebelepší nabídku služeb, dítěti pocit strachu zmizí až s postupem času, když si zvykne.

Představte si, že jedete na týden na dovolenou bez dětí, nejdřív se těšíte, že si odpočinete. Po příjezdu vám však děti začnou chybět a vy litujete, že je tu nemáte, i když je to na dovolené fajn. Jste na dítě tak fixovaní, proto se nedivte, že děti nejsou první dny šťastné, když odcházíte.

5. Začít musíte u sebe

Co tedy s tím? Snažíme se v prvé řadě vychovávat rodiče. Vysvětlujeme, jak dítě bude reagovat a jak mu můžeme nejlépe pomoci. Protahováním stresu z loučení dítěti přihoršíte. Dítě stejně tuší, že chcete odejít, Vy jste jako uzlík nervů, který se chystá utéct. Nejlepší je říct mu:

„Za chvíli se vrátím a pak spolu půjdeme ven.“ Odejít a nevracet se, i když uslyšíte brečení. V dalších dnech se situace opakuje obdobně s tím rozdílem, že interval na utišení dítěte se zkracuje a dítě se začíná cítit bezpečně. Vidí, že chůvy o něj mají zájem.

6. Dejte dítěti čas na zvykání

Nové dítě potřebuje svůj prostor, poznává nové okolí pomaleji a většinou potřebuje být stranou, nezapojovat se. Ostatní děti kolem sebe toleruje, pokud mu ostatní neberou hračky, ale jinak si s nimi hrát nepotřebuje. Některé děti se intenzivně pokoušejí navázat kontakt, ale nové dítě se většinou stáhne.

Nejprve pozoruje, co se kolem něj děje, hračky si spíš prohlíží a vyčkává. Jsou také děti plaché, které i po delší pravidelné návštěvě jeslí/školky budí dojem, že jsou ve školce nováčci, to je ale spíš výjimkou. Nečekejte, že za týden si dítě na nové prostředí zvykne.

7. Informujte a informujte se

Pravidlo rychlého loučení zůstává u každé individuality dítěte stejné. Pokud máte dojem, že potřebujete přece jen delší čas, můžete se pět minut zdržet v šatně, ujistit dítě, že jste s ním a že ho v tom podporujete. Známe zařízení, kde na nástěnce najdete upozornění, abyste se loučili při adaptacích rychle.

Funguje to zkrátka všude velmi podobně, jen ne všude vám o tom dají dostatek informací. Informace na začátku jsou důležité pro obě strany. Učitelky by měly vědět, zda se u Vás doma zrovna něco neděje, třeba se stěhujete nebo očekáváte dalšího potomka a podobně.

To jsou všechno faktory, které mohou ovlivnit chování dítěte. Berte jesle/školku jako partnera, se kterým je potřeba komunikovat. Podílíme se také na výchově dětí a potřebujeme od vás informace stejně, jako vy očekáváte informace od učitelek nebo paní ředitelky.

8. Ze začátku chodte pravidelně a co nejvíc

Teď už chápete více, co se děje na každé straně, přejděme k praktickému doporučení, jak načasovat zvykání. U nejmenších dětí jesličkového věku, které ještě nikdy nikam nechodily, počítejte, že první týden bude dítě bez Vás nejvýše hodinku až dvě (spíše méně).

Po týdnu se čas natáhne o hodinu, a když to jde vše dobře, zkusíme ve třetím týdnu svačinu a procházku ven. Na první procházku ven můžete dítě doprovodit, další procházku již nechte na něm, ať to zkusí bez vás. Teprve na konci prvního měsíce by dítě ve věku do tří let mělo vydržet v klidu do oběda i se spaním a mělo by se rychle utišit po odchodu rodiče.

Někteří rodiče se domnívají, že již druhý týden zvládne dítě bez problému spinkání. To je urychlené a rozhodně to nedoporučujeme u dětí do 3 let, které jsou v dětském kolektivu poprvé bez rodičů.

Velmi důležitá je pravidelnost, abyste chodili včas a pokud možno co nejčastěji. 1-2x týdně nestačí a dítě si může zvykat i půl roku. Počítejte s tím, že adaptaci obětujete první měsíc. Zapojte třeba další členy rodiny, kteří dítě odvedou nebo vyzvednou. Tatínci obvykle bývají klidnější a dokážou se s loučením vyrovnat lépe.